

Finansdepartementet
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter
Via e-post
Fi.registrator@regerngskansliet.se

Stockholm
2017-11-24

Ert dnr
FI2017/03709//S1

Vårt dnr
2017/157

Beträffande remiss av promemorian slopad skattefrihet för förmån av hälso- och sjukvård

I den aktuella remissen presenterar Finansdepartement ett förslag med ändrad lagstiftning som medför slopad skatteförmån för hälso- och sjukvård som inte är offentligt finansierad i Sverige och för förmån av vård och läkemedel utomlands, En följd av föreslagen ändring är att avdragsförbudet för denna typ av utgifter tas bort. Enligt vad som framgår av promemorian föreslås att ändringarna ska börja gälla från den 1 juli 2018.

Av underlaget och avsnitt fyra framgår att förslaget motiveras med att regeringen vill undvika samhällsekonomiska snedvridningar och menar att alla förmåner bör beskattas på ett likartat sätt. Vidare lyfter regeringen fram att utvecklingen vad avser antalet omfattade växt påtagligt och antalet kan inte längre anses vara ringa sedan frågan behandlades i prop. 1994;95:182.

Skatter och hur dessa utformas påverkar i i stor utsträckning individer och företags beteende i en mängd olika situationer. I ett land som Sverige med en av världens högsta marginalskatter på löneinkomster och mycket hög beskattning på arbete är det uppenbart att skattekillen som skapas tränger ut vissa typer av tjänster givet att avdragsrätten stryks och full beskattning ska tas ut. V finner att frågan från regeringens sida betraktas i ett väldigt snävt politiskt perspektiv. Sjukvård är inte vilken vara som helst utan helt nödvändig i flertalet fall för att den anställde/individen ska få nödvändig medicinsk hjälp. Sverige har valt att främst organisera sjukvården via ett offentligt åtagande som regeringen nu vill ytterligare öka trycket på med presenterat förslag. Med tanke på debatten som finns om olika problem i sjukvården förefaller förslaget vara fångad i en kontext som helt negligerar den verklighet sjukvården befinner sig i och de utmaningar som finns för de olika landstingen.

NNR finner att regeringen bör ställa sig till frågan varför ca 650 000 individer idag omfattas av en privat sjukvårdsförsäkring trots att flertalet arbetsgivare och arbetstagare betalar betydande belopp i skatt för att få tillgång till denna tjänst. Frågan har sannolikt inte ett enhetligt svar, men en delförklaring kan naturligtvis vara att arbetsgivare och arbetstagare båda ser vinsterna med att den enskilde snabbare får vård genom dessa vårdgivare relativt sett via offentliga vårdgivare. De anställda kan faktiskt få hjälp inom snar framtid och blir inte som enda lösning vid sjukdom hänvisad till de långa kötider som i flera fall finns i den offentliga vården. Produktionsbortfall genom sjukfrånvaro måste vara en betydande samhällsekonomisk kostnad och arbetsgivaren måste på ett rationellt sätt även ha rätten att försöka minimera kostnaderna kopplat till sitt sjuklöneansvar där privata avtalslösningar sannolikt kan vara ett viktigt inslag.

Vinster finns således både för arbetsgivaren och arbetstagaren med att minimera kostnaderna för sjukfrånvaro. Något som borde betraktas i det samhällsekonomiska perspektiv som finansdepartementet summariskt själv hänvisar till i inledningen av promemorian för att motivera förslaget. Snedvridning av förmåner känns långsökt som argument i sammanhanget. Fokus politiskt borde istället vara att komma till rätta med ineffektiviteten i sjukvården för att minska kötiderna. Med en väl fungerande offentlig vård skulle det sannolikt inte finnas en efterfrågan på denna typ av tjänster.

Sverige har dessutom gjort ett stort andra avsteg från grundläggande principer gällande beskattning sedan början på 90-talet. Riksrevisionen beräknade för några år sedan att avstegen och undantagen uppgick till ca 550. NNR håller med att det bör finnas en transparens i all lagstiftning och att långsiktiga generella åtgärder är mycket önskvärda. Olika regeringar har dock som nämnts redan vidtagit en mängd undantag som i flera fall kan ifrågasättas från ett samhällsekonomiskt perspektiv. Mot denna bakgrund får den snäva argumentation som här lämnas till generella principer att kännas som något märklig. NNR menar att tillgången till sjukvård via privata sjukförsäkringar som är något skattemässigt gynnad får anses vara en legitim åtgärd och något som sannolikt skapar vinster för samhället totalt sett.

NNR tror att förslaget skulle vara kontraproduktivt i förhållande till andra mål relaterat till folkhälsan i samhället och medföra att trycket ökar på den ordinarie vården ned sannolika utträngningseffekter och som för den enskilde individen kan få stora konsekvenser. Mot denna bakgrund avstyrker vi presenterat förslag.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Tomas Lööv